

afdeling Zwolle

2024

Programma september – januari

Locatie, tijdstip en entree*

We heten u van harte welkom in Stadkamer Centrum, Zeven Alleetjes 1A, Zwolle.
www.stadkamer.nl

De presentatie begint om 19:30 uur en duurt tot 22:00 uur. We vragen iedereen om op tijd te komen, zodat onze spreker voldoende tijd heeft voor zijn verhaal en iedereen optimaal van de avond kan genieten.

Voor het bijwonen van onze bijeenkomsten vragen we een entreeprijs van € 3. Deze betaalt u bij binnenkomst in de zaal contant aan de penningmeester. Met deze kleine bijdrage bekostigen we onder andere de reiskosten van de spreker. NVBS-leden en niet-leden betalen dezelfde entreeprijs.

Contactgegevens

Wilt u elke maand op de hoogte blijven van de volgende bijeenkomst en ander nieuws van onze afdeling, laat dit dan per e-mail aan ons weten of laat bij uw bezoek uw e-mailadres achter op het intekenformulier. Voor vragen, opmerkingen of suggesties staat het bestuur voor u klaar.

Bastiaan Luytjes, voorzitter
Brian Veltman, secretaris (06-420 620 23)
Sicco Dierdorp, penningmeester

www.nvbs.com/zwolle

zwolle@nvbs.com

NVBS afdeling Zwolle

* wijzigingen voorbehouden

Woensdag 11 september 2024

Plandampf

Presentatie door Bart van 't Grunewold

Stoomtractie in de normale dienst op normaalspoor heeft het bij de Deutsche Reichsbahn tot oktober 1988 volgehouden. Velen hebben speciaal hiervoor de DDR bezocht. Twee jaar later was de Duitse eenwording een feit, maar DR en DB waren nog gescheiden bedrijven. Hiervan hebben enkele liefhebbers gebruikgemaakt voor de introductie van het fenomeen *Plandampf*, een samentrekking van dienstregeling (*Plan*) en stoomtractie (*Dampf*). Het eerste evenement werd gehouden op de Saalebahn tussen Saalfeld en Camburg. Sindsdien is *Plandampf* meerdere malen uitgevoerd, ook in westelijk Duitsland. Bart van 't Grunewold heeft het allemaal van nabij gevolgd en vertelt erover met talloze foto's.

Woensdag 9 oktober 2024

Met de Rhätische Bahn op reis

Presentatie door René Platjouw

Onder spoorliefhebbers is de Rhätische Bahn een begrip. De basis voor dit netwerk van adhesiemeterspoor werd in 1888 in het zuidoostelijke Zwitserse kanton Graubünden gelegd door de Nederlander Willem Jan Holsboer. Inmiddels telt het netwerk 384 kilometer en behoren de Albulabahn en de Berninabahn tot werelderfgoed. René Platjouw heeft hier sinds begin jaren negentig regelmatig video-opnamen gemaakt en toont een grote variatie aan beelden. We zien museummaterieel, materieel dat inmiddels buiten dienst is en de nieuwste Allegra-treinstellen op alle delen van het netwerk, inclusief een museumlijn. Ook opnamen van ritten met oude locomotieven met hun typische motorgejank ontbreken niet.

Woensdag 13 november 2024

Tien jaar per spoor door Tsjechië, Slowakije en Polen

Presentatie door Peter Eradus en Edwin Lageweg

Tussen 2013 en 2022 bezochten Edwin Lageweg en Peter Eradus elk jaar een of meer keren Polen, Tsjechië en Slowakije. In deze uitermate vriendelijke landen heb je als fotograaf geen last van hekken en andere beperkingen. Dat biedt gelegenheid om veranderingen in de afgelopen jaren op materieelgebied mooi op de foto vast te leggen. Er zal veel aandacht zijn voor goederenvervoer, maar natuurlijk ook het reizigersvervoer, de tram-bedrijven in verschillende steden en museum- en toeristische lijnen komen uitgebreid aan bod. Ook al zijn vele opnamen dus nog geen tien jaar oud, ook in deze landen heeft de modernisering flink toegeslagen, en behoort veel van wat we gaan zien inmiddels tot het verleden.

Woensdag 11 december 2024

Zwolle en zijn spoorwegen

Presentatie door Geert de Weger

Sinds de komst van de Nederlandsche Centraal-Spoorweg-Maatschappij (NCS) in 1864 hebben de spoorwegen rond Zwolle zich zo ontwikkeld, dat je uiteindelijk per spoor in acht richtingen kon reizen. Per paardentram kon je door Zwolle rijden en met de stoomtram in drie richtingen de stad uit. Zwolle was en is nog steeds een belangrijk spoorwegknooppunt. Tot het midden van de jaren vijftig waren voor het stoombedrijf de nodige tractie-inrichtingen voorhanden, zoals een watertoren en de daaraan aangesloten waterkolommen, kolenpark, draaischijven en locomotiefloodsen. Zeer belangrijk was natuurlijk ook de grote spoorwegwerkplaats en sinds 1906 het grote rangeerterrein tussen het station en de IJssel. Tegenwoordig rijden er geen trams meer en bestaat de spoorlijn naar Apeldoorn niet meer, maar kun je dankzij de komst van de Hanzelijn nog steeds per trein in acht windrichtingen reizen. Vanavond krijgt u een indruk van de spoor- en tramwegen in Zwolle in de loop van de tijd en met al zijn veranderingen tot en met de afgelopen jaren.

Het ontstaan, de zegetocht en neergang van de PCC

Maurits van den Toorn

De PCC, het Amerikaanse tramtype uit de jaren dertig, kunnen we als een van de succesvolste tramtypes ooit beschouwen. Ook in Europa is de PCC-car een succes geworden, vooral door de activiteiten van het Belgische consortium Electrorail dat de licentierechten van de Amerikaanse ontwerpers had verworven. Achtereenvolgens Den Haag, Brussel, Antwerpen en Gent kozen voor de PCC, later gevolgd door de Franse steden St. Etienne en Marseille. Ook elders in Europa reden 'PCC-achtigen'

en de Tsjechische firma Tatra gebruikte de PCC-techniek in haar trammodellen waarvan er vele duizenden aan bijna het hele Oostblok werden geleverd. Inmiddels is de tijd van de PCC (bijna) voorbij, het concept is ingehaald door modernere technieken. We maken een reis door de tijd en blikken terug op verschillende continenten.

Sinds de overname van de Vallielijn (Amersfoort – Ede-Wageningen) door Keolis brengen Protos-treinstellen regelmatig een bezoek aan de wasinstallatie op opstelrein Oosterhaven in Zwolle. Op 11 februari 2024 was het de beurt aan de 5034 en 5032. Op de voorgrond is te zien dat een groot deel van dit opstelrein is opgebroken. Bij de 'sporsanering' eind 2023 zijn alleen de wasinstallatie en bijbehorende sporen hier blijven liggen.

Foto: Sicco Dierdorp.